

CO₂ PRESTATIELADDER

CO₂-reductieplan

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Energiebeoordeling	4
2.1	Identificatie grootste verbruikers.....	4
2.2	Verbetermogelijkheden.....	5
3.	Doelstellingen	7
3.1	Vergelijking met sectorgenoten	7
3.2	Hoofddoelstelling DAGnl	7
3.2.1	Scope 1 – Subdoelstelling brandstofverbruik wagenpark	7
3.2.2	Scope 1 – Subdoelstelling brandstofverbruik bedrijfsmiddelen.....	8
3.2.3	Scope 1 – Subdoelstelling gasverbruik kantoren	8
3.2.4	Scope 2 – Subdoelstelling elektraverbruik kantoren	8
3.2.5	Scope 2 – Zakelijke kilometers met privé-voertuigen.....	8
4.	Maatregelen reductie.....	9
4.1	Geïntariseerde maatregelen	9
4.1.1	Integrale maatregelen.....	9
4.1.2	Activiteiten efficiënter uitvoeren.....	9
4.1.3	Toepassen duurzame energie.....	9
4.2	Gekozen maatregelen	9
5.	Participatie initiatieven.....	10
5.1	Actieve deelname	10
5.2	Lopende initiatieven.....	10
BIJLAGE A:	INVENTARISATIE REDUCTIEMOGELIJKHEDEN MAATREGELIJKHEIDEN	11
BIJLAGE B:	GEKOZEN REDUCTIEMAATREGELIJKHEIDEN EN DOELIJKHEIDEN MAATREGELIJKHEIDEN	12
BIJLAGE C:	INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN	14

1. Inleiding

Met het CO₂-reductieplan wordt inzicht gegeven in de energiestromen, de omvang van het energieverbruik, de CO₂-uitstoot én de mogelijkheden en initiatieven om de CO₂-uitstoot te beperken. Voorafgaand aan dit document is een CO₂ footprint voor scope 1 en 2 opgesteld conform ISO 14064-1 en het GHG Protocol.

Om te kunnen bepalen welke CO₂-reductiemaatregelen kunnen worden genomen binnen DAGNL is een inventarisatie van de mogelijke reductiemaatregelen uitgevoerd. Deze inventarisatie is opgenomen in bijlage A van dit document. Uit de mogelijke maatregelen is door DAGNL een keuze gemaakt van maatregelen die naar verwachting een relevante bijdrage kunnen leveren aan de CO₂-reductie van de organisatie. Op basis van deze maatregelen is het CO₂-reductieplan opgesteld.

In hoofdstuk 2 van dit document wordt de energiebeoordeling beschreven. Hierin worden de grootste energieverbruikers van DAGNL weergegeven, op basis waarvan een gerichte en relevante keuze in de reductiemaatregelen gemaakt is.

Hoofdstuk 3 geeft de reductiedoelstelling van DAGNL weer, en hoofdstuk 4 laat de concrete maatregelen zien die worden ingezet.

Het reductieplan is opgesteld in overleg met, en met goedkeuring van het management. De voortgang in doelstellingen en maatregelen wordt ieder half jaar beoordeeld.

Hoofdstukken in dit document	CO ₂ -prestatieladder Eis
Hoofdstuk 2: Energiebeoordeling	2.A.3
Hoofdstuk 3: Doelstellingen	3.B.1
Hoofdstuk 4: Maatregelen	3.B.1
Hoofdstuk 5: Participatie initiatieven	3.D.1 & 3.D.2
Bijlage A: Inventarisatie reductiemogelijkheden	1.A.3
Bijlage B: Gekozen reductiemogelijkheden en ambitie	1.B.1
Bijlage C: Inventarisatie sectorinitiatieven	1.D.1

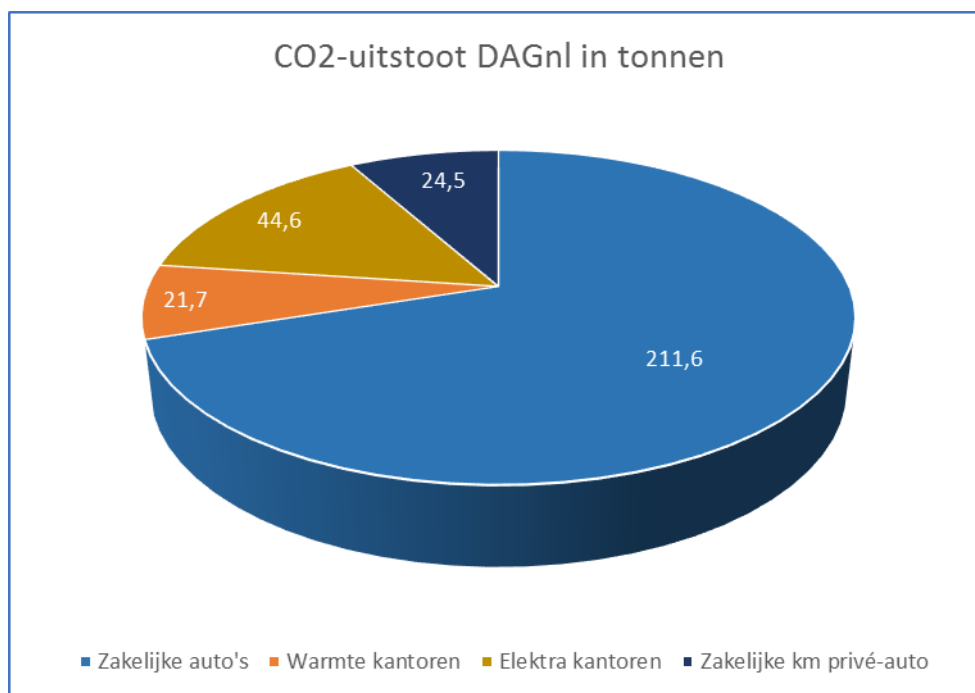
2. Energiebeoordeling

2.1 Identificatie grootste verbruikers

Het doel van deze energiebeoordeling is het in kaart brengen van het aandeel van de verschillende energiestromen in de totale CO₂-uitstoot van DAGnl. Op basis van deze energiebeoordeling wordt inzichtelijk wat de belangrijkste bronnen van CO₂-uitstoot zijn, en waar de te nemen maatregelen om deze uitstoot te verminderen op gericht moeten zijn.

Uit de onderstaande verbeelding blijkt dat de CO₂-uitstoot van DAGnl voor het overgrote deel wordt veroorzaakt door het brandstofverbruik van voertuigen die in eigen bezit zijn van DAGnl; dit aandeel bedraagt 70 % van de totale uitstoot.

Als daarbij het aandeel van de zakelijke kilometers gereden met privé-voertuigen wordt opgeteld is het totale aandeel van 'vervoer' bijna 78%. Het ligt voor de hand om met name deze uitstoot actief te verminderen.

Relatieve verdeling van bronnen van uitstoot

- Brandstof eigen auto's: 70%
- Brandstof zakelijke km met privé-voertuig: 8%
- Aardgas gebouwen (verwarming) 7%
- Elektra gebouwen 15%

2.2 Verbetermogelijkheden

Voor de huidige energiebeoordeling van het brandstofverbruik van eigen voertuigen is gebruik gemaakt van de gegevens die DAGNL ontvangt van MoveMove (voorheen Multi Tank Card). Hier wordt met brandstofpassen op voertuigniveau bijgehouden hoeveel liter brandstof getankt wordt.

Verbetering inzicht

Om in de nabije toekomst een beter inzicht te krijgen (in algemene zin en op gebruikersniveau) in het brandstofverbruik signaleren wij de volgende verbetermogelijkheden:

- Maatregel 1: Tankcard per voertuig strikter handhaven.
Tot op heden komt het met enige regelmaat voor dat een tankpas voor meer dan één voertuig wordt gebruikt. Dit blijkt uit het feit dat op een enkele tankpas zowel diesel als benzine wordt getankt. Daarbij moet rekening worden gehouden dat de Quad van DAGNL geen eigen tankpas heeft, en mogelijk van brandstof wordt voorzien op verschillende tankpassen. DAGNL zal de gebruikers van voertuigen instrueren om de tankpas alleen te gebruiken voor het voertuig (kenteken) dat aan de pas gekoppeld is.
- Maatregel 2: Terugkoppeling brandstofverbruik aan berijders.
Een eenvoudig door te voeren maatregelen omdat de tankgegevens per voertuig bekend zijn. Tot op heden worden deze gegevens echter niet teruggekoppeld aan de berijders van de voertuigen. Door deze terugkoppeling krijgen de berijders inzicht in het verbruik van de voertuigen, en daarmee ook in hun eigen rijgedrag.
- Maatregel 3: Gemiddelde verbruiksgegevens vergelijken
Door een overzicht te maken van de gemiddelde verbruiksgegevens per voertuig wordt inzichtelijk welke voertuigen/berijders energiezuiniger zijn. Op basis van deze gegevens kan er een evaluatie plaatsvinden waaruit de oorzaken van de verschillen naar voren komen. Op basis van deze gegevens kunnen mogelijk verbeteringen worden doorgevoerd.
- Maatregel 4: Energiegegevens; meten in plaats van berekenen
Bij twee vestigingen van DAGNL worden de energieverbruiksgegevens berekend op basis van de vloeroppervlakte en de gemiddelde energieverbruiksgegevens zoals deze zijn vastgelegd door de RVO. Door de verhuurders te vragen om een specificatie van de energiekosten kan er een meer accuraat beeld ontstaan van de energieconsumptie op deze vestigingen.

Reductiepotentie

De volgende mogelijkheden voor de reductie van de CO₂-uitstoot zijn uit de analyse van de energieconsumptie naar voren gekomen:

- Maatregel 1: Verduurzamen wagenpark
Bij de aanschaf van nieuwe bedrijfswagens wordt er gekeken naar de gemiddelde CO₂-uitstoot van de voertuigen. De directie bepaald een doelstelling voor de gemiddelde uitstoot van het wagenpark of voor de maximale uitstoot per voertuig.
- Maatregel 2: Terugkoppeling brandstofverbruik
De verbruiksgegevens van ieder voertuig wordt (ieder 6 maanden) teruggekoppeld aan de berijder, tezamen met het aantal gereden kilometers en het gemiddelde verbruik.

- Maatregel 3: Verhuurder vragen om specificatie energiegegevens
De verhuurder van de locatie Hoevelaken wordt gevraagd om een specificatie te geven van de energiekosten die doorberekend worden.
- Maatregel 4: Inkoop groene stroom
Binnen alle vestigingen wordt gekeken of de verbruikte stroom al groen wordt ingekocht. Indien de stroom 'grijs' is zal waar mogelijk worden overgestapt op groene stroom.
- Maatregel 5: plaatsen zonnepanelen
Per vestiging zal worden onderzocht of de plaatsing van zonnepanelen technisch en economisch haalbaar is. Bij een positieve uitkomst op beide onderdelen worden de zonnepanelen gerealiseerd.
- Maatregel 6: verduurzamen nieuwe vestiging Steenwijk
Op de nieuwe locatie in Steenwijk, aan de Tukseweg 75, worden verregaande maatregelen genomen om de CO₂-uitstoot te verminderen. Zo wordt o.a. de schil van het gebouw na-geïsoleerd en er worden zonnepanelen geplaatst op het dak.

3. Doelstellingen

3.1 Vergelijking met sectorgenoten

Vanuit de CO₂-prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Daarom is voor het opstellen van de doelstelling onderzocht welke maatregelen en doelstellingen sectorgenoten ambiëren.

Ondanks het feit dat DAGnl pas kortgeleden de stap heeft gemaakt naar vastlegging van de CO₂-uitstoot zijn er al wel een aantal maatregelen genomen/in gang gezet om de CO₂-uitstoot structureel te verminderen. Zo zal de vestiging in Steenwijk gaan verhuizen naar een nieuw bedrijfspand. Dit pand aan de Tukseweg 75 wordt op dit moment grondig verduurzaamt zodat het energieverbruik per VVO aanzienlijk lager zal liggen dan in de huidige vestiging aan de Oevers 14.

Hieronder zijn enkele voorbeelden van besparingsdoelstellingen vermeld van sectorgenoten die in het bezit zijn van het CO₂-bewust Certificaat.

1. **HBD Civiel B.V.**

Reductiedoelstelling scope1: 12% reductie op de totale footprint in 2020 ten opzichte van het referentiejaar 2015 naar omzet.

Reductiedoelstelling scope2: 100% reductie op de totale footprint in 2020 ten opzichte van het referentiejaar 2015 naar omzet.

2. **Waalpartners Civil Engineering**

Waalpartners heeft maatregelen opgesteld om het energieverbruik te reduceren. De doelstelling voor 2018 is 5% CO₂-reductie per FTE ten opzichte van 2012. Het realiseren van de reductiedoelstellingen, ons interne- en externe communicatieplan en de vastlegging van bovenstaande ambitie voor 2018 staan in ons Energie Management Programma.

3.2 Hoofddoelstelling DAGnl

De doelstelling van DAGnl is om in de komende 2 jaren, gemeten vanaf het referentiejaar 2017, de volgende CO₂-reductiedoelstellingen te realiseren:

De doelstellingen binnen Scope 1 en 2 van DAGnl bedraagt een reductie in 2019 van 10% op de CO₂-uitstoot zoals deze is vastgelegd in het referentiejaar 2017.

De bovenstaande doelstelling wordt gerelateerd aan het aantal FTE dat werkzaam is binnen DAGnl, zodat er een goede en gewogen vergelijking gemaakt kan worden met de toekomstige resultaten. Hieronder worden de subdoelstellingen per scope-onderdeel aangegeven die samen moeten leiden tot de reductie van 10% op de totale uitstoot. Omgerekende is dat een reductie van 30,3 ton CO₂.

3.2.1 Scope 1 – Subdoelstelling brandstofverbruik wagenpark

Om de hoofddoelstelling te kunnen behalen is op basis van mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoe groot de reductie in verbruikte brandstof van bedrijfsauto's zou kunnen zijn. Hier verwachten we 7% van de totale reductie mee te kunnen realiseren (is 21,3 ton CO₂). De reductie is gerelateerd aan het totale aantal auto's in het wagenpark.

3.2.2 Scope 1 – Subdoelstelling brandstofverbruik bedrijfsmiddelen

Het verbruik binnen deze subdoelstelling is marginaal ten opzichte van het totale verbruik binnen de organisatie. Blijkens de inventarisatie van energiestromen valt alleen de bedrijfs-quad hieronder. Daarom is hiervoor geen reductiedoelstelling geformuleerd.

3.2.3 Scope 1 – Subdoelstelling gasverbruik kantoren

Om het gasverbruik, en de daarbij horende CO₂-uitstoot, te kunnen verminderen hebben we een aantal maatregelen geïnventariseerd. De belangrijkste verandering zal een verhuizing van de vestiging in Steenwijk zijn. Daar wordt in 2018 een eigen pand betrokken dat nu verregaand verduurzaamd wordt, o.a. door het toepassen van een warmtepomp, aangedreven door zonnepanelen die op het dak worden geplaatst. Het is de verwachting dat hier een besparing op gasgebruik kan worden gerealiseerd.

Verder zal voor alle bedrijfspanden worden bekeken hoe het toepassen van isolatiemaatregelen het gasverbruik zal terugdringen. De totale besparing op de CO₂-uitstoot als gevolg van een verminderd gasgebruik wordt gesteld op **1%** van de totale uitstoot (is 3 ton Co₂)

3.2.4 Scope 2 – Subdoelstelling elektraverbruik kantoren

De inventarisatie van mogelijke maatregelen om het elektraverbruik op de kantoren van DAGnl te verminderen heeft geleid tot een aantal keuzes. Deze keuzes, (o.a. de realisatie van zonnepanelen op het nieuwe pand in Steenwijk) moeten leiden tot een vermindering van de CO₂-uitstoot als gevolg van elektraverbruik van **1 %** van de totale uitstoot (is 3 ton CO₂)

3.2.5 Scope 2 – Zakelijke kilometers met privé-voertuigen

In de inventarisatie van energiestromen is gebleken dat niet inzichtelijk is welk type brandstof wordt gebruikt bij het rijden van zakelijke kilometers met privé-voertuigen. Daarom is in de CO₂-berekening uitgegaan van de meest belastende brandstof; diesel. Door inzicht te krijgen in de werkelijk gebruikte brandstof kan de CO₂-uitstoot minder zijn dan berekend. De verwachting is dat dit een besparing op de geregistreerde CO₂-uitstoot oplevert van **1%** van de totale uitstoot (is 3 ton CO₂).

4. Maatregelen reductie

4.1 Geïnterpreteerde maatregelen

Op basis van Maatregelenlijst CO₂-prestatieladder is een overzicht gemaakt van mogelijke maatregelen die DAGnl zou kunnen nemen om te komen tot een vermindering van de CO₂-uitstoot binnen scope 1 en 2. Hieronder staan de mogelijke maatregelen opgesomd. Het overzicht van geïnterpreteerde mogelijkheden is toegevoegd als bijlage A.

4.1.1 Integrale maatregelen

- Vergroten CO₂-bewustzijn bij nieuwe medewerkers door gerichte aandacht voor CO₂-reductie in het inwerkprogramma voor adviseurs en projectleiders;
- Structurele dialoog over CO₂-reductie met (grote) opdrachtgevers;
- Inventariseren van energie-labels voor alle kantoren van DAGnl, en het opstellen van een plan voor het maken van labelstappen;
- Plaatsen van één of meer laadpalen voor elektrische auto's bij één of meer vestigingen van DAGnl

4.1.2 Activiteiten efficiënter uitvoeren

- Doorvoeren Erkende Maatregelen voor kantoorgebouwen bij alle vestigingen;
- Beleid vaststellen ten aanzien van aanschaf van bedrijfsauto's met een lage CO₂-emissie;
- Stimuleren van zuinig rijden bij medewerkers door monitoring en terugkoppeling van verbruiksgegevens op voertuigniveau;
- Controleren (met vaste interval) van de juiste bandenspanning van bedrijfsvoertuigen;
- Rijden op alternatieve brandstof of full-electric;

4.1.3 Toepassen duurzame energie

- Inkoop groene stroom of van Nederlandse Garanties van Oorsprong;
- Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit

4.2 Gekozen maatregelen

Uit de geïnterpreteerde maatregelen heeft DAGnl een aantal maatregelen gekozen waarmee actief aan de slag wordt gegaan in 2018 en verder. Het overzicht met gekozen maatregelen, aangevuld met de concrete doelstelling, de implementatietermijn en de intern verantwoordelijke is als bijlage B toegevoegd aan dit document.

5. Participatie initiatieven

Vanuit de CO2-prestatieladder wordt gevraagd om deel te nemen aan één of meer sector- of keteninitiatieven. DAGNL wordt daarbij verwacht zich op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

5.1 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door de interactie met andere bedrijven interessante informatie wordt uitgewisseld, en dat er in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO2-reductie tot stand komen. Actieve deelname kan in dit geval bestaan uit het aansluiten bij werkgroepen en het bezoeken van bijeenkomsten. De verslagen van werkgroepen en bijeenkomsten kunnen als bewijs dienen voor een actieve deelname.

Als een initiatief waaraan wordt deelgenomen op enig moment niet meer relevant is voor DAGNL, dan kan de deelname worden beëindigd. De inventarisatie van initiatieven kan dan gebruikt worden om te kiezen voor deelname aan een ander initiatief.

In bijlage C is een inventarisatie van de sector- en keteninitiatieven opgenomen.

5.2 Lopende initiatieven

Op dit moment heeft DAGNL zich aangemeld bij het initiatief Nederland CO2 neutraal. De eerste bijeenkomst waaraan vanuit DAGNL zal worden deelgenomen is op 7 juni 2018. Daarnaast gaat DAGNL actief aan de slag met Het Nieuwe Rijden.

BIJLAGE A: INVETARISATIE REDUCTIEMOGELIJKHEDEN MAATREGELENLIJST

Maatregel	Type	Scope	standaard	voornutstreevend	ambitieus
ADVIES CO2-bewustzijn bij medewerkers	integrale maatregel			CO2-reductie krijgt aantoonbaar aandacht in investeringsprojecten bij meer dan 50% van de nieuwe adviseurs en projectleiders	CO2-reductie krijgt aantoonbaar aandacht in functioneringsgesprekken van tenminste 20% van de adviseurs en projectleiders
Dialog m.b.t. CO2 met opdrachtgevers	integrale maatregel			CO2-reductie is incidenteel agendapunt in periodiek overleg met grote opdrachtgevers	CO2-reductie is vast agendapunt in periodiek overleg met alle opdrachtgevers
KANTOREN Verbeteren energielabel kantoren	integrale maatregel			Het gemiddelde energielabel van kantoren is D of E	Het gemiddelde energielabel van kantoren is minstens A
Inkoop groene stroom en of Nederlandse GVO	Toepassen duurzame energie			Meer dan 75% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergoemd met Nederlandse GVO's	Meer dan 90% van de gebruikte elektriciteit is groene stroom of vergoemd met Nederlandse GVO's
Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit	Toepassen duurzame energie			Het elektriciteitsgebruik wordt tot 5% gedeelt met eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of PPA)	Minstens 10% van het elektriciteitsgebruik wordt gedeelt met eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of PPA)
Erlende Maatregelen energiebesparing voor kantoren	Activiteit efficiënte uitvoeren			Alle Erlende Maatregelen Energiebesparing kantoren zijn doorgevoerd of worden op een natuurlijk moment doorgevoerd	
Personenmobiliteit Beleid t.a.v. aanschaf/lease nieuwe personenauto's	Activiteit efficiënte uitvoeren				
Stimuleren zuinig rijden door monitoring	Activiteit efficiënte uitvoeren			Gemiddeld over een jaar ligt de CO2-uitstoot van nieuwe personenauto's tussen de 110 en 110 gram/km (volgens opgave fabrikant)	Gemiddeld over een jaar ligt de CO2-uitstoot van nieuwe personenauto's onder de 95 gram/km (volgens opgave fabrikant)
Controle juiste bandenspanning	activiteit efficiënte uitvoeren			Monitoring brandstofgebruik en jaarlijkse terugkoppeling naar bestuurders.	Monitoring brandstofgebruik in combinatie met een financiële prikkel om zuinig rijgedrag te belonen.
Stimuleren elektrisch rijden	integrale maatregel			Jaarlijkse controle bandenspanning bij meer dan 50% van de auto's	Driemaandelijke controle bandenspanning bij meer dan 90% van de auto's
Rijden op alternatieve brandstof of full-electric	Activiteit efficiënte uitvoeren			Bedrijf beschikt over tenminste één laadpunt bij één kantoor	Alle laadpalen worden bovendien gevoed met Nederlandse groene stroom
				5% van het wagenpark rijdt op alternatieve brandstof of is full-electric	15% van het wagenpark rijdt op alternatieve brandstof of is full-electric

Aspecten: 1.A.3 - 2.A.3 - 1.B.1 - 2.B - 3.B - 1.D - 2.D - 3.D

Versie: 1.0

Datum: januari 2018

BIJLAGE B: GEKOZEN REDUCTIEMAATREGELEN EN DOELEN MAATREGELENLIJST

Maatregel	Type	Gekozen realisatie	Actie	Uitvoering
ADVIES				
CO2-bewustzijn bij medewerkers <i>Reductie: Geen directe reductie.</i>	integrale maatregel	CO2-reductie krijgt aantoonbaar aandacht in inwerktrajecten bij meer dan 50% van de nieuwe adviseurs en projectleiders (=B; vooruitstrevend)	Afdeling P&O; integreren in het inwerkprogramma voor nieuwe adviseurs en projectleiders en vastleggen in de personeelsgids. KAM-coördinator en personeelsfunctionaris	Q3-2018
KANTOREN				
Verbeteren energielabel kantoren <i>Reductie: Geen directe reductie</i>	integrale maatregel	Inventarisatie laten uitvoeren van de energielabels van alle kantoren in eigendom. Verhuurders vragen om energielabel gehuurde bedrijfspanden	KAM-coördinator prestatieladder	Q3-2018
Eigen opwekking hernieuwbare elektriciteit (PV in Steenwijk en Almelo) <i>Reductie: 1% op totaal</i>	Toepassen duurzame energie	Het elektriciteitsgebruik wordt tot 5% gedekt met eigen opwekking van hernieuwbare elektriciteit (via eigen investering of PPA) (= A; standaard)	Directie	Q3-2018
Erkende Maatregelen energiebesparing voor kantoren (LED-verlichting in Huissen, Olst en Steenwijk) <i>Reductie: 1% op totaal</i>	Activiteit efficiënte uitvoeren	Inventarisatie laten uitvoeren van de Erkende Maatregelen van alle kantoren in eigendom. Verhuurders vragen om verklaring omtrent doorgevoerde Erkende Maatregelen.	KAM-coördinator prestatieladder	Q3-2018
PERSONENMOBILITEIT				
Beleid t.a.v. aanschaf/lease nieuwe personenauto's <i>Reductie: 5% op totaal</i>	Activiteit efficiënte uitvoeren	Beleidsverklaring opstellen waarin wordt vastgelegd dat nieuw aan te schaffen auto's een maximale uitstootwaarde hebben van 110 gram/km	Directie	2018
Controle juiste bandenspanning <i>Reductie: 2% op totaal</i>	activiteit efficiënte uitvoeren	Jaarlijkse controle bandenspanning bij meer dan 50% van de auto's (=A; standaard)	KAM-coördinator prestatieladder	Q3-2018
Stimuleren elektrisch rijden <i>Reductie: geen directe reductie</i>	integrale maatregel	Bedrijf beschikt over tenminste één laadpunt bij één kantoor (=A; standaard) Realisatie bij kantoor Steenwijk, Tukseweg 75.	Directie	Q3-2019
Stimuleren zuiniger rijden <i>Reductie: 1% op totaal</i>		Gereden kilometers en gemiddeld verbruik terugkoppelen medewerkers	KAM-coördinator	Q3-2018

Aspecten: 1.A.3 - 2.A.3 - 1.B.1 - 2.B - 3.B - 1.D - 2.D - 3.D

Versie: 1.0

Datum: januari 2018

BIJLAGE C: INVENTARISATIE SECTOR- EN KETENINITIATIEVEN

Initiatief	
<p>Nederland CO₂-neutraal Het allerleukste CO₂ reductie initiatief van Nederland. Het doel van dit initiatief is om bedrijven te informeren en actief te betrekken bij mogelijkheden om de CO₂-uitstoot te reduceren</p>	<p>DAGnl heeft zich aangemeld bij dit initiatief en zal in juni 2018 voor het eerst deelnemen aan een bijeenkomst.</p>
<p>Keten initiatief besparing CO₂ in uitvoering van civiele werken. Met partijen de mogelijkheden verkennen en uitwerken om civiele werken duurzamer uit te voeren, waarbij de focus ligt op de reductie van CO₂ uitstoot. Hoe kan bijvoorbeeld de uitvraag worden geformuleerd, zodanig dat er ruimte ontstaat bij de uitvoerende partijen hun werkzaamheden zo in te richten dat er kan worden gestuurd op een lager brandstof verbruik door hun werkzaamheden anders uit te voeren?</p>	<p>Initiatief past niet bij de fase waarin DAGnl binnen de CO₂-prestatieladder zit.</p>
<p>De groene zaak Een ondernemersplatform voor duurzame koplopers die de verduurzaming van de Nederlandse economie willen aanjagen. Vanuit een zakelijke én morele overtuiging bouwen wij aan een duurzaam bedrijfsleven en een leefbare wereld, voor de huidige én komende generaties.</p>	<p>Initiatief past niet bij de fase waarin DAGnl binnen de CO₂-prestatieladder zit.</p>
<p>Het Nieuwe Rijden Het Nieuwe Rijden levert u veel op: lekker ontspannen achter het stuur zitten, veiliger rijden, flink besparen op de brandstofkosten én bijdragen aan een beter milieu. Het brandstofverbruik wordt in belangrijke mate bepaald door de manier waarop u als automobilist of chauffeur met uw auto, vrachtauto of bus omgaat. Door net een beetje anders te rijden dan u gewend bent, kunt u tot wel 20% op het brandstofverbruik besparen. De gemiddelde besparing is ongeveer 10%. Dat levert niet alleen financieel voordeel op, maar ook een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en schadelijke stoffen. Daarnaast draagt Het Nieuwe Rijden bij aan grotere verkeersveiligheid en meer rijcomfort en vermindert het schade en onderhoud aan uw auto of voertuig. Kortom, alle reden om Het Nieuwe Rijden toe te passen!</p>	<p>Dit initiatief past goed bij DAGnl, omdat autogebruik veruit de grootste bron van CO₂-uitstoot is binnen de organisatie. DAGnl sluit zich aan bij dit initiatief.</p>